

HOVORY S TGM

1. Adéla Bartoňová: **„Dobrý den, pane prezidentе, chtěla bych se Vás zeptat, jaké jste byl dítě. Hodné, nebo jste své rodiče zlobil?“**

„Takový kluk na venkově má mnoho práce, jejej! Tož si to spočítejte: Musí umět hvízdát na pysky, mezi zuby, na jeden prst, na dva a na pěstě; potom na dvojí způsob luskat prsty; musí umět všelijak zápasit, stát na hlavě, chodit po rukách a lámat kola; a dobře utíkat, to hlavně.“

„Dětských her bylo mnoho, všechny venku na vzduchu; docela nepacifisticky jsme si hrávali na vojáky, vlastně na vojnu. A nebo na raubíře; já jsem býval náčelníkem raubířů a syn ředitele panství náčelníkem šandárů; to se rozumí, když to šlo, nařezal jsem mu.“

„Pamatuju se na troje vážné nehody. Jeden kluk spadl z topolů, dost z vysoká, a říkalo se, že mu to škodilo na prsou. Jeden se otrávil blínem, když dělal koně a kluci ho krmili „makem“; a jeden se při koupání v rybníku utopil.“

Karel Čapek, Spisy, Hovory s T. G. Masarykem, str. 16-19.

2. Adéla Mojžíšová: **„Jaké obory a na kterých univerzitách jste vystudoval?“**

1872 – maturita ve Vídni, zápis na fakultu filosofickou Vídeňské univerzity, obor filologie

1876 – doktorát vídeňské univerzity v oboru filosofie

Wikipedie [online]. [cit. 2017-11-02].

3. Lukáš Chrást: **„Dobrý den, v kolika letech jste se začal zajímat o politiku?“**

„Politika mě zajímala vždycky. Už ty vesnické půtky mezi Slováky a Hanáky, později mezi námi českými a německými kluky v Brně byly politika v malém - musel jsem sina uvědomit poměr Čechů a Němců. ... To se rozumí, že jsem vždycky reagoval na politické události. Napsal jsem už jako student své první články do Moravské orlice proti politice pasívní. Ve Vídni chodil jsem se dívat na nádraží, jak přijíždějí čeští poslanci do vídeňského parlamentu...“

ČAPEK, Karel. Hovory s T.G. Masarykem. Praha: Československý spisovatel, 1990, str. 116

4. Michaela Tachirová : *„Ráda bych panu Masarykovi položila jednu otázku ohledně tzv. hilsneriády. Chtěla bych se zeptat, kde jste vzal odvahu pomoci prostému a v té době utlačovanému člověku jako byl pan Hilsner? Kdybych měla tuto otázku blíže specifikovat, měl jste možnost tohoto člověka přehlédnout a nezajímat se o něj, jako to dělali všichni ostatní lidé, ale vy jste se tohoto člověka zastal. Co vás k tomu přimělo?“*

„Zlá kampaň byla ta „Hilsneriáda“, když jsem se musel rvát s pověrou o rituální vraždě. Já jsem se zprvu o ten Hilsnerův proces nezajímal, ale přijel za mnou můj bývalý žák z Vídně, spisovatel Sigismund Münz, Moravan, a ten mě přiměl k tomu, že jsem vystoupil. O rituální pověře jsem znal knihy berlínského teologa Starcka, který vypsál vznik a historii té pověry. Řekl jsem panu Münzovi svůj názor o věci a on to oznámil veřejnosti v Neue Freie Presse. Tím jsem se dostal do té mely.“ (Karel Čapek, Spisy, Hovory s T. G. Masarykem, strana 129)

5. Eliška Krejčí: *„Dobrý den, jaké bylo být prezidentem?“*

„Když mě v listopadu osmnáct zvolili doma prezidentem, nu dobrá; hlavu jsem si s tím hned mnoho lámat nemohl, bylo plno starostí před odjezdem z Ameriky.“

„Dost mně chybělo, že jsem v tu chvíli nevěděl, jak se zatím doma utvářejí poměry. Přitom jsem se musel připravit, jak a co bude v Londýně, v Paříži a v Itálii; věděl jsem, že budu muset navštívit tato politická centra a osoby, které budou na mírových konferencích dělat novou Evropu - dělat mi to vrtalo hlavou. Musel jsem si zvykat i na formálnosti hlavy státu.“ (Karel Čapek, Hovory s TGM, strana 192)

„Viděl jsem chyby, které se dělaly, a které jsem dělal já. Třeba taková maličkost: zapomněl jsem na prezidentství a slíbil kamarádům, že den po přísaze přijdu do kavárny, kde jsme v roce čtrnáct mívali své politické porady. Jdu z Hradu do města - sběh lidu. Tak jsem se učil být prezidentem - a ještě dnes se učím; pořád přicházejí nové situace, v kterých se musím rozhodovat.“ (Karel Čapek: Hovory s TGM, str. 193)

6. Veronika Maděrová: „**Dobrý den, mohu se zeptat, jestli jste měl někdy domácího mazlíčka a pokud ano jak se jmenoval? Děkuji předem.**“

„Je známo, jak míval pan prezident Masaryk rád svého starého koně Hektora; bylo to rozumné, a přitom hrdé zvíře, které se nedalo jen tak předhonit. Pan prezident ho vždycky před jízdou poplácal po šíji a podal mu kostku cukru.

„Proč mu dáváte odměnu před jízdou?“ ptal se jednou host.

„To není odměna,“ namítl pan prezident. „Ale já bych chtěl, aby se ten kuň na vyjížděku taky těšil.“

*

Jinak neměl k zvířatům příliš blízkého vztahu; vadil mu v tom až příliš vyvinutý smysl pro tělesnou čistotu. Nikdy neměl doma psa a dával najevo, že se to jaksi nepatří.

...Nicméně byl až jednou přistižen, jak si hraje se štěnětem svých vnoučků; uvázal papírek na provázek a rozdováděl psisko, až bylo bez sebe blažeností. Ale to si myslel, že ho při tom nikdo nevidí.'

ČAPEK, Karel. *Hovory s T.G. Masarykem*. Praha: Československý spisovatel, 1990. ISBN 80-202-0170-x.

7. Anna Vařejková: „**Kolik jste měl dětí?**“

„Nejstarším dítětem v Masarykově rodině byla dcera Alice, která se narodila 3. května 1879, rok po Alici přišel na svět 1. května 1880 syn Herbert, 14. září 1886 se narodil syn Jan, 2. března 1890 se narodila dcera Eleanor (zemřela 18. července 1890) a 26. května 1891 přišla na svět nejmladší dcera Olga.“

<https://zpravy.idnes.cz/specialni-priloha.aspx?y=domaci%2Frodogmen-tgm.htmhttp://masarykovaspolecnost.cz/zivotopis/rodina-tomase-garrigua-masaryka>

8. Veronika Borková: „**Dobrý den, žijí v dnešní době nějakí Vaši blízcí příbuzní?**“

Dobrý den, nejbližší příbuznou je pravnučka prezidenta Masaryka, Charlota Pocheová Kotlíková, narozená v roce 1940 a její potomci.

Více informací lze nalézt na následujícím odkazu: https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Rodokmen_Masarykových

9. Veronika Novotná: **„Dobrý den přeji, co je vaše nejoblíbenější jídlo? Předem děkuji za odpověď.“**

T. G. Masaryk byl prý nenáročný jedlík, nejraději měl obyčejná staročeská jídla: bramborová polévka, brynzové halušky, topinky, makovec, šklubánky, krupicovou kaši, atd. Také jako jeden z prvních jedl ovesnou kaši k snídani, tento zvyk převzal od své manželky.

Ale i přes svojí nevybíravost měl přece jen jedno nejoblíbenější jídlo: švestkové knedlíky s mákem.

Prezidentův stolník Antonín Kadlec vzpomíná: „Pan president si nikdy nevybíral, vzal si, co přišlo na stůl. Ale jedno oblíbené jídlo přeci měl: švestkové knedlíky. Kdykoliv jsem po hlavním jídle přišel s moučníkem, nechal si dát vždy jednou. Víckrát ne. Jakmile však byly švestkové knedlíky, vzal si nejprve tři a potom ještě tři. Paní dr. Alice a hosté, kteří byli právě ten den u jeho tabule, si dávali na švestkové knedlíky tvaroh a obyčejně se divili, že si pan president sype švestkové knedlíky mákem. Když se tomu máku divili pořád a stále o tom mluvili, obrátil se pan president na mne: „Tož, jak je jíte u vás? Taky s mákem, nebo jen sypané tvarohem?“ „Nejčastěji s mákem, pane presidente,“ povídám na to. „Tak vidíte!“ podíval se pan president vítězně po ostatních a pustil se do dalších tří knedlíků.

<http://www.kmkk.cz/smf/index.php?topic=10.0>

<https://www.novinky.cz/zena/zdravi/182981-recepty-a-stolovani-podle-chuti-prezidenta-masaryka.html>

10. Magdaléna Trödlarová: **„Jaká je podle Vás česká národní povaha a v čem vidíte její příčiny? Děkuji.“**

„Těžko říci. Jsem skeptický k běžným definicím národního charakteru; také k těm, které o sobě dávají jiní národové. Byl pravým Čechem Žižka či Hus, Chelčický a Komenský? Dobrovský, Palacký a Havlíček či Hanka a Jungmann? Četl jsem knihu švýcarského autora o dvojí Francii. Žaluje se na naši nesvornost, jakoby charakteristicky českou a slovanskou, ale Němci žalují na sebe doslova totéž. A tak dále. Problém stává se zavítější, ptáme-li se, zdali a jak se národní charakter v různých dobách mění, a jsou-li nějaké charakteristické vlastnosti, které zůstávají neměnné. Také padá na váhu, že od nejstarších dob

podnes je značné míšení národů a plemen. Té takzvané 'čisté krve' není, aspoň v Evropě ne.

A dál: jak a do které míry tvoří národní charakter poměry hospodářské - blahobyt, chudoba, potrava a zaměstnání, technika, kultura, náboženství a mravnost, hygiena a tak dále? A navzájem třeba přemýšlet; jak poměry hospodářské, jak náboženství a mravnost, jak kultura vůbec jsou určovány a do které míry, národním charakterem? Je například matematika určována národnostně, má matematika francouzská nebo anglická nějaký zvláštní ráz, a jaký? Je katolicismus podstatně románský, protestantismus germánský, pravosláví slovanské?

Nepopírám, že národové mají svůj charakter duchovní i tělový, ale nepokládám antropologické a etnologické poznatky už za dost jisté, aby se z nich dala vykládat historie národů a budovat správná politika. “ V naší historii chybí především skoro tři sta let plného a svobodného života politického a duchovního; z toho si vykládám jistou nehotovost naší politiky; neodvozuju naše nedostatky v politice z charakteru národa. “ (Karel Čapek: Hovory s TGM, str. 337)

12. Zdeněk Tulis: *Jaký byl postoj Masaryka k revoluci v Rusku, případně k levicovým idejím?*

„Přední cíl marxistů jest hospodářská rovnost. Tento požadavek spočívá na mravních ideálech humanitních. A když nechci uznávat těchto ideálů, kdo a jak má tuto rovnost provést? Na to odpovídá marxista: stát, nespolehat se na mravnost, stát to má provést... .. Speciálnější otázka jest: Má se rovnost hospodářská provést mírně či revolučně? I v tom kolísal Marx. Jako všichni socialisté hlásal revoluci, ale v pozdějších dobách, a obzvláště Engels, od revoluce upouštěl a hlásal možnost smírného dohodnutí“ (TGM: Ideály humanitní, Melantrich, Praha, 1990, str. 18)

„Já jsem nikdy z toho nedělal tajemství, že jsem rozhodným odpůrcem všeho materialismu. Ale byl bych nespravedlivý, kdybych neuznal, nechci říci jeho oprávněnost – co je nesprávné, není nikdy oprávněné! – nýbrž tolik, že proti jednostrannosti směrů a zřízení nematerialistických, hlavně církevnických, na straně druhé vznikla právě tato jednostrannost. “ (TGM: Ideály humanitní, Melantrich, Praha, 1990, str. 19)

„Já bych byl nerad, abyste měli dojem, že mé nepřátelství proti některým teoretickým položkám marxismu platí také dělnictvu a jeho masám. Neuznávat obětavost dělnictva by bylo nespravedlivé, odsuzovat hnutí dělnictva šmahem, poněvadž nemůžeme souhlasit s některými názory teoretickým nebo s některými chybami, třeba politickými, to jest více než jednostranné. “

*„V poslední době také u nás zájem v otázkách hospodářských roste a již od roku 1848 hlásá se heslo: bohatnout. Praktický člověk nebude tomu oponovat, ale **bohacení nemůže být nejvyšším cílem našeho života, záleží na tom, jak se dovede bohatství užívat.** Jsou lidé, kteří chtějí zbohatnout a bohatnout, ale jsou otroky peněz.“* (TGM: Ideály humanitní, Melantrich, Praha, 1990, str. 20-21)